

**Типова навчальна програма
з професійно-практичної підготовки**

№ з/п	Тема	Кількість годин
Виробниче навчання в навчальних майстернях		
1	Вступне заняття. Охорона праці, пожежна безпека, електробезпека	2
2	Санітарно-гігієнічний і протиепідемічний режим. Дезінфекція та стерилізація.	1
3	Прийом пацієнта. Оцінка функціонального стану пацієнта. Проведення термометрії.	3
4	Годування пацієнта при його нездатності до самостійного прийому їжі.	6
5	Виконання найпростіших фізіотерапевтичних та водних процедур.	6
6	Застосування лікарських засобів.	6
7	Постановки клізм та газовивідної трубки.	6
8	Збір матеріалу для лабораторних досліджень. Підготовка пацієнта до операцій та інструментальних обстежень.	6
9	Допомога у виконання зондових процедур, катетеризації сечового міхура та догляду за промежиною пацієнта (пацієнтки) із сечовим катетером.	6
10	Серцево-легенева реанімація. Оксигенотерапія	6
11	Надання допомоги в підтриманні пацієнтом особистої гігієни.	6
12	Надання положення пацієнту, нездатному до самостійної зміни положення тіла, догляд за нерухомим пацієнтом.	6
13	Транспортування та переміщення пацієнта .	6
14	Допомога при невідкладних станах. Виконання правил десмургії.	6
15	Особливості догляду за хворими дітьми.	6
16	Особливості догляду за інфекційними хворими.	6
17	Особливості догляду за нервово-психічними хворими	6
	Всього годин	90
Виробнича практика		
1	Інструктаж з охорони праці та протипожежної безпеки. Електробезпека та засоби індивідуального захисту.	8
2	Самостійне виконання робіт молодшої медичної сестри з догляду за хворими	167
	Всього годин	175

**Тема 1 Вступне заняття. Охорона праці,
пожежна безпека, електробезпека**

Ознайомлення з кваліфікаційною характеристикою молодшої медичної сестри.

Інструктаж з охорони праці молодшої медичної сестри з догляду хворими. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій.

Відпрацювання навиків пожежної, електробезпеки.

Тема 2 Санітарно-гігієнічний і протиепідемічний режим.

Дезінфекція та стерилізація.

- Приготування дезінфікуючих розчинів.
- Проведення поточних прибирань. Проведення генеральних прибирань.
- Дезінфекція різних предметів медичного призначення. Перед стерилізаційна обробка використаного інструментарію.
- Стерилізація та її види.
- Правила обробки рук медичного персоналу.
- Дезінфекція предметів догляду, особистої гігієни хворого, посуду.
- Проведення дезінфекції при внутрішньолікарняних інфекціях.
- Обробка інструментарію перед стерилізацією. Контроль якості перед стерилізаційної очистки.
- Користування стерильною стерилізаційною коробкою.
- Дезінфекція і утилізація одноразових медичних виробів.
- Відпрацювання навиків з приготування дезінфікуючих розчинів.
- Обробка інструментарію медичного призначення.
- Відпрацювання навиків утилізації перев'язочних матеріалів.
- Гігієнічне прибирання приміщення стаціонару.

Тема 3 Прийом пацієнта. Оцінка функціонального стану пацієнта.

Проведення термометрії.

- Дослідження пульсу.
- Вимірювання температури тіла, реєстрація даних.
- Визначення частоти, глибини, ритму дихання.
- Вимірювання артеріального тиску.
- Антропометрія пацієнта.
- Санітарна обробка пацієнта.
- Відпрацювання техніки антропометрії хворого.
- Відпрацювання способу повної і часткової санітарної обробки хворого.

Тема 4 Годування пацієнта при його нездатності до самостійного прийому їжі.

Допомога під час годування пацієнта через назогастральний зонд за допомогою лійки.

Заповнення системи для годування пацієнта через назогастральний зонд краплинно.

Допомога під час годування пацієнта через назогастральний зонд краплинно. Годування пацієнта через назогастральний зонд за допомогою шприца Жане.

Годування важкохворого з ложки.

Годування пацієнта за допомогою напувальниці.

Годування пацієнта через гастростому.

Годування важкохворих з ложки і поїльника.

Допомога під час приймання їжі.

Відпрацювання навиків годування важкохворих з ложки і поїльника.

Вдосконалення навиків годування важкохворих через зонд (на фантомі).

Тема 5 Виконання найпростіших фізіотерапевтичних та водних процедур.

Засвоєння навичок з постановки банок.

Засвоєння навичок з постановки гірчичників.

Засвоєння навичок з постановки холодного, гарячого, зігрівального компресів. Техніка застосування грілки, міхура з льодом.

Приготування ванн та правила їх застосування.

Відпрацювання техніки постановки банок, гірчичників, компресів, грілок та міхура з льодом.

Тема 6 Застосування лікарських засобів.

Застосування лікарських засобів на шкіру (мазі, присипки, розчини і настойки).

Закапування крапель в ніс, очі, вуха.

Застосування лікарських засобів інгаляційним способом.

Введення лікарських засобів ректально (на фантомі).

Застосування лікарських засобів перантеральним шляхом.

Відпрацювання методики застосування лікарських засобів.

Закапування крапель в ніс, очі, вуха.

Тема 7 Постановки клізм та газовивідної трубки.

Постановка очисної клізми (на фантомі).

Постановка сифонної клізми (на фантомі).

Постановка лікувальної клізми (на фантомі).

Постановка газовивідної трубки (на фантомі).

Відпрацювання навичок постановки очисної, сифонної, лікувальної клізми (на фантомі).

Постановка газовивідної трубки (на фантомі).

Тема 8 Збір матеріалу для лабораторних досліджень.

Підготовка пацієнта до операцій та інструментальних обстежень.

Збирання харкотиння для лабораторного дослідження.

Дезінфекція харкотиння та посуду.

Взяття калу для лабораторного дослідження.

Взяття сечі для лабораторного дослідження.

Підготовка хворого до шлункового і дуоденального зондування.

Підготовка пацієнта до рентгенологічного і ендоскопічного методів дослідження травної і сечовидільної систем.

Відпрацювання способів збирання харкотиння для лабораторних досліджень.

Підготовка хворого до шлункового і дуоденального зондування, рентгенологічного і ендоскопічного методів дослідження травної і сечовидільної систем.

Взяття калу і сечі для лабораторних досліджень; дезінфекція лабораторного посуду.

Тема 9 Допомога у виконання зондових процедур, катетеризації сечового міхура та догляду за промежиною пацієнта (пацієнтки) із сечовим катетером.

Допомога при уведення шлункового зонда через рот (поведінка пацієнта адекватна).

Катетеризація сечового міхура чоловіка гумовим катетером, у тому числі катетером Фолея.

Катетеризація сечового міхура жінки гумовим катетером, у тому числі катетером Фолея.

Звільнення дренажного мішка від сечі.

Догляд за промежиною пацієнта (пацієнтки) із сечовим катетером.

Тема 10 Серцево-легенева реанімація. Оксигенотерапія

Відновлення прохідності дихальних шляхів.

Непрямий масаж серця у дорослих і людей похилого віку.

Непрямий масаж серця у дітей, дорослих і людей похилого віку; відновлення прохідності дихальних шляхів.

Оксигенотерапія через носову канюлю.

Оксигенотерапія через носовий катетер.

Відпрацювання способів проведення серцево-легеневої реанімації при раптовій зупинці серця, утопленні, враженні електричним струмом.

Тема 11 Надання допомоги в підтриманні пацієнтом особистої гігієни.

Допомога пацієнту під час гігієнічної ванни та миття голови.

Допомога пацієнту під час гігієнічного душу та миття голови.

Миття пацієнта в ліжку.

Зміна постільної білизни на вільному ліжку.

Зміна постільної білизни. I спосіб: пацієнт лежить у ліжку (виконується вдвох)

Зміна постільної білизни. II спосіб: пацієнт лежить у ліжку (виконується вдвох). Допомога пацієнту під час переодягання (пацієнт може сидіти).

Підмивання пацієнтки (за допомогою корнцанга із серветкою).

Підмивання пацієнтки (за допомогою махрової рукавички).

Підмивання пацієнта (за допомогою корнцанга із серветкою).

Підмивання пацієнта (за допомогою махрової рукавички).

Догляд за ротовою порожниною.

Догляд за очима.

Догляд за вухами.
Приготування ванн та допомога пацієнту під час гігієнічної ванни.
Відпрацювання навичок в підтримці особистої гігієни пацієнтом із різними захворюваннями.

Тема 12 Надання положення пацієнту, нездатному до самостійної зміни положення тіла, догляд за нерухомим пацієнтом.

Попередження ризику розвитку пролежнів.
Підтримування пацієнта під час піднімання (виконують двоє чи більше осіб)

Надання пацієнтові положення Фаулера (виконує один медичний працівник).

Надання пацієнтові з геміплегією положення Фаулера (виконує один медичний працівник).

Надання пацієнтові положення Сімса (виконують одна чи двоє осіб, пацієнт може допомагати частково або не може допомагати взагалі).

Надання пацієнтові положення лежачи на спині (виконує один медичний працівник).

Надання пацієнтові з геміплегією положення лежачи на спині (виконує один медичний працівник).

Надання пацієнтові з геміплегією положення лежачи на животі (виконують одна чи двоє осіб, пацієнт допомагати не в силі).

Підтримування пацієнта методом «захват через руку» (виконує один медичний працівник, пацієнт може допомагати).

Підтримування пацієнта методом «захват з піднятим ліктем» (виконує один медичний працівник, пацієнт може допомагати).

Підтримування пацієнта методом «пахвовий захват» (виконує один медичний працівник, пацієнт може допомагати).

Підтримування пацієнта за пасок (виконує один медичний працівник, пацієнт може допомагати).

Підтримування пацієнта під час ходіння (виконує один медичний працівник).

Попередження розвитку контрактури суглобів та гіпотрофії м'язів

Зменшення ризику тромбоутворення в периферійних венах.

Попередження ортостатичної гіпотензії.

Попередження затримки виділення мокротиння.

Попередження закрепи, метеоризму та розв'язання проблеми відсутності апетиту. Попередження порушення сечовиділення, утворення каменів у нирках, ризику інфекції сечових шляхів.

Попередження виникнення дезорієнтації, дезадаптації. Попередження пролежнів

Відпрацювання навиків зміни положення та догляд за пацієнтом, який не може самостійно рухатися.

Тема 13 Транспортування та переміщення пацієнта.

Переміщення пацієнта до узголів'я на широкому ліжку (виконується вдвох).

Переміщення пацієнта до узголів'я за допомогою підкладної пелюшки на ліжку зі змінною висотою (виконується вдвох).

Переміщення пацієнта до узголів'я ліжка зі змінною висотою (виконується вдвох, пацієнт може допомагати).

Переміщення пацієнта до узголів'я ліжка зі змінною висотою (виконує один медичний працівник, пацієнт може допомагати).

Переміщення пацієнта за допомогою простирадла до узголів'я, що опускається (виконує один медичний працівник).

Переміщення безпорадного пацієнта до узголів'я ліжка (виконує один медичний працівник).

Переміщення пацієнта за допомогою підкладної пелюшки до краю ліжка (виконується вдвох).

Переміщення пацієнта на край ліжка (виконує один медичний працівник, пацієнт може допомагати).

Переміщення пацієнта з положення лежачи на боці в положення сидячи з опущеними ногами (виконує один медичний працівник).

Переміщення пацієнта з положення сидячи на ліжку з опущеними ногами функціональне крісло-каталку, що має рухому підставку для ніг, або стілець (виконує один медичний працівник, пацієнт може допомагати).

Переміщення пацієнта з положення сидячи на ліжку з опущеними ногами на крісло-каталку, яке має нерухому підставку для ніг (виконується вдвох, пацієнт може допомагати).

Переміщення пацієнта з ліжка на стілець (виконують двоє чи більше осіб методом піднімання плечем; пацієнт може сидіти, але не може пересуватися самотужки).

Переміщення пацієнта з ліжка на стілець без підлокітників чи спинки (виконують двоє чи більше осіб методом захвату через руку; пацієнт може сидіти, але не може пересуватися самотужки).

Переміщення пацієнта з положення сидячи на стільці в положення лежачи у ліжку (виконує один медичний працівник)

Відпрацювання навиків по транспортуванні та переміщенні пацієнта.

Тема 14 Допомога при невідкладних станах.

Виконання правил десмургії.

Допомога при травмах, вивихах.

Допомога при кровотечах, зупинка кровотеч.

Допомога при закритих переломах кісток.

Допомога при відкритих переломах кісток.

Допомога при підозрі на перелом хребта.

Надання допомоги при черепно-мозкових травмах.

Допомога при гіперглікемічній комі.

Допомога при гіпоглікемічній комі.

Допомога при нирковій коліці.
Надання допомоги при інфаркті міокарда.
Допомога при приступі бронхіальної астми.
Надання допомоги при попаданні сторонніх предметів в дихальні шляхи.

Допомога при термічних опіках.
Допомога при хімічних опіках.
Допомога при пневмотораксі.
Допомога при обмороженнях.
Накладання пов'язки на кінцівки.
Накладання пов'язки на тулуб.
Накладання пов'язки на голову.
Відпрацювання навиків допомоги при переломах.
Відпрацювання навиків допомоги при різного виду кровотечах.
Відпрацювання вправ по накладанні пов'язок.

Тема 15 Особливості догляду за хворими дітьми.

Антропометричні вимірювання дітей.
Проведення маніпуляцій з особистої гігієни дітей.
Профілактика попрілостей.
Штучне годування дітей.
Особливості догляду за дітьми при рахіті та спазмофілії.
Особливості догляду за дітьми при ексудативно-катаральному діатезі.
Догляд за дітьми із захворюваннями: органів дихання; серцево-судинної системи; нирок, дотримання режиму та дієти; при цукровому діабеті та його ускладненнях.

Особливості обслуговування та догляду за дітьми в інфекційному відділенні.

Відпрацювання правил профілактики внутрішньо лікарняної інфекції в дитячому стаціонарі.

Відпрацювання техніки антропометрії у дітей.

Вдосконалення маніпуляцій з особистої гігієни дітей (з профілактики попрілостей).

Виявлення та вдосконалення особливостей догляду за дітьми при рахіті та спазмофілії.

Відпрацювання методики догляду за дітьми із захворюваннями серцево-судинної системи та нирок.

Виявлення у дітей цукрового діабету та його ускладнень з доглядом, дотримання дієти та режиму.

Штучне годування дітей; обробка шкіри дітей при ексудативно-катаральному діатезі; обслуговування дітей в інфекційному стаціонарі.

Тема 16 Особливості догляду за інфекційними хворими.

Особливості догляду за хворими на вірусний гепатит А, грип.

Особливості догляду за хворими на дифтерію, кір, епідпаротит, малярію.

Особливості догляду на особливо небезпечні інфекції (чума, холера, сибірка).

Відпрацювання техніки догляду за хворими з крапельними інфекціями.

Відпрацювання техніки догляду за хворими з особливо небезпечними інфекціями.

Відпрацювання правил догляду за ВІЛ/СНІД інфікованими.

Відпрацювання правил при введенні карантинного режиму

Тема 17 Особливості догляду за нервово-психічними хворими

Догляд за хворими при захворюваннях спинного мозку.

Особливості догляду за пацієнтами з психічними розладами.

Догляд за хворими під час та після епілептичного нападу (інволюційна депресія (пресенільна меланхолія); хвороба Альцгеймера; тремтячий параліч Паркінсона. гострий стан сплутаної свідомості). Атрофічні (деменції): старече недоумство .

Особливості догляду за хворими з алкогольними психозами.

Вдосконалення правил з догляду за нервово-психічними хворими з дотриманням лікувально-охоронного режиму.

Робота з хворими під час епілептичного нападу та хворими з алкогольними та іншими психозами

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Тема 1 Інструктаж з охорони праці та протипожежної безпеки.

Електробезпека та засоби індивідуального захисту.

Ознайомлення з лікувальним закладом. Екскурсія. Правила застосування засобів безпеки праці та індивідуального захисту. Робоче місце молодшої медичної сестри з догляду за хворими. Організація робочого місця. Причини травматизму. Види травматизму, заходи його попередження. Основні правила та інструкції з охорони праці, їх виконання. Основні правила електробезпеки, їх виконання.

Пожежна безпека. Причини пожеж. Заходи попередження пожеж. Правила користування електронагрівачами, електроінструментом, підручними засобами, підключення до електромережі. Запобіжні засоби при користуванні вогнебезпечними рідинами та газами. Правила поведінки працівників при пожежі. Порядок виклику пожежної команди. Правила користування первинними засобами пожежогасіння. Застосування вогнегасників та розміщення внутрішніх пожежних кранів. Порядок евакуації.

Тема 2 Самостійне виконання робіт молодшої медичної сестри з догляду за хворими

Самостійне виконання всього комплексу робіт по догляду за хворими, передбачених у відповідності до кваліфікаційної характеристики молодшої медичної сестри з догляду за хворими з дотриманням технічних інструкцій та правил безпеки праці. Освоєння ефективних методів, засобів та форм роботи.